

Asklandaskolan

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande
behandling, för skola och fritidshem

Upprättad
2017-08-30

Lust att lära
Möjlighet att lyckas

Innehåll

Varje elevs rätt att lämna skolan med goda kunskaper.....	4
Asklandaskolans värdegrund.....	6
Konsekvenser när värdegrunden eller ordningsreglerna inte följs	8
Förväntningar.....	9
Ansvarsfördelning	10
Tecken på att något inte står rätt till	26
Rutiner om elev känner sig kränkt av annan elev	30
Elev som blivit utsatt för trakasserier eller kränkande	31
behandling av annan elev	31
Rörande.....	33
Mall, samtal med utsatt elev	34
Mall, samtal med inblandade elever	35
Mall, uppföljningssamtal.....	37
Elevers rätt till stöd	38
Mall, samtal med berörd personal.....	40
Mall, samtal med berörd elev	41
Mall, samtal med berörd personal och elev	42
Hur gör elev och/eller vårdnadshavare en anmälan?	43

Lust att lära, möjlighet att lyckas!

Varje elevs rätt att lämna skolan med goda kunskaper.

Borås stads vision för skolan lyfter fram elevernas rätt att lämna skolan med goda kunskaper. En trygg skolvardag är en förutsättning för att lära och utvecklas. Likabehandlingsarbetet handlar om att skapa en skola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det handlar om elevernas mänskliga rättigheter, om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

Elever och vårdnadshavare ska veta att vi agerar och hur, om det kommer till vår kännedom att någon diskrimineras eller kränks i vår verksamhet. Elever och vårdnadshavare skall också veta till vem man skall vända sig för att få hjälp och stöd.

Vår skola skall vara trygg för våra elever och fri från diskriminering och kränkande behandling. Klimatet på vår skola präglas av respekt för människors olikheter, skolan skall vara till för alla och ge alla en god utbildning.

Uppdraget att motverka diskriminering och annan kränkande behandling, är en del av det demokratiska uppdrag som skolan har.

Enligt skollagen och läroplanen skall alla som arbetar i skolan:

Medverka till att utveckla elevernas samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen.

Verka i demokratiska arbetsformer där elever och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga.

Förankra grundläggande demokratiska värden.

Visa respekt för den enskilda individen.

I det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt.

Bakgrund

För att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och främja barns och elevers lika rättigheter, finns det bestämmelser i:

Diskrimineringslagen (DO)
Skollagen 6 kap. (SFS 2010:800)
Skolverkets allmänna råd och kommentarer.

Dessa lagar och råd gäller från 1 januari 2010 och ersätter äldre regelverk. Skollagen och diskrimineringslagen förbjuder diskriminering och kränkande behandling.

Lagstiftningen ställer krav på barnomsorg och skola att vi skall arbeta förebyggande för att förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Vi skall ha ett målinriktat arbete för att främja elevernas lika rättigheter och möjligheter. Skolan är skyldig att utreda och åtgärda vid misstanke om diskriminering eller kränkning.

Värdegrund och regler

Asklandaskolans värdegrund

När många människor arbetar tillsammans krävs det speciella regler för att arbetet skall fungera. Detta för att vi alla skall kunna arbeta bra tillsammans, känna oss trygga, trivas, få arbetsro och tycka att det är roligt att vara i skolan.

Det handlar om oss alla, elever, pedagoger, skolmåltidspersonal, lokalvårdare, vaktmästare, rektor och annan personal.

Detta tycker vi på Asklandaskolan är viktigt i vårt umgänge med varandra.

Trygghet

Att känna sig säker när man går till skolan.

Att bry sig om varandra.

Att kunna lita på alla i skolan, både vuxna och elever.

Att våga vara sig själva.

Ansvar

Att vara rädd om varandras och skolans saker.

Att passa tider.

Att ta hand om och hjälpa varandra.

Att stå för vad man gjort.

Respekt

Att alla är lika mycket värda.

Att ge varandra arbetsro.

Att visa hänsyn mot skolan och skolans regler.

Att få tycka olika.

Att lyssna på varandra.

Ordningsregler

Bollar

Jag leker endast med bollar utomhus. Hårda eller större bollar används enbart på fotbolls- och basketplan, rinken, kingrutor samt mot planken.

Raster

På rasterna är jag utomhus om inte annat meddelats. Jag har alltid kläder efter väder. Jag låter alla kompisar vara med.

Ytterskor

Jag tar av mig ytterskorna vid entrén. Inomhus har jag på mig tofflor eller andra skor anpassade för inomhusmiljö.

Cykel, kickboard, hoverboard, pulka e.t.c

Vill jag cykla eller åka hoverboard, gör jag det till och från skolan. När jag är inom skolans område leder jag fordonet. Kickboard kör jag på anvisad plats.

När jag åker pulka eller saker på hjul är hjälm obligatoriskt. Övriga skydd är bra att ha.

När jag åker stjärtlapp är hjälm obligatoriskt för F-4. Endast stjärtlapp på kullen.

Tänk på att saker ni tar med er till skolan ansvarar ni för själva.

Snöbollskastning

Får jag bara göra i organiserad form under ledning av vuxen.

Klättra

Jag klättrar bara i träden mellan skolan och idrottshallen samt tallarna mellan kullen och grusplanen samt på lekplatserna.

Mobiltelefoner

Jag lämnar in min mobiltelefon till en vuxen, första lektionen på morgonen och får tillbaka den när skolan slutar. På fritids har jag mobiltelefonen i min väska.

Övrig elektronik

Använder jag endast efter överenskommelse med vuxen.

Konsekvenser när värdegrunden eller ordningsreglerna inte följs

”Rektor eller en lärare får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande”, Skollagen 5 kap 6§.

1. Berörd personal tillrättavisar/samtalar med eleven.
2. Lektionstid - Eleven anvisas annan plats att arbeta på om eleven uppträder olämpligt och stör andra elever (längst för återstoden av undervisningspasset). Vårdnadshavare kontaktas av undervisande lärare.

Rast – klasslärare informeras som informerar vårdnadshavare.

3. Lärare och vårdnadshavare kommer överens om vilka åtgärder som skall vidtas i skolan om elevens uppträdande inte ändras.
4. Eleven ska ta igen försummat arbete hemma eller i skolan efter skoldagens slut. Vårdnadshavare kontaktas.
5. Om elev vid upprepade tillfällen stör ordning eller uppträder olämpligt skall rektor se till att saken utreds i samråd med vårdnadshavare. En utredning syftar till att klargöra anledningen till varför eleven misslyckats och för att hitta lösningar som leder till lyckande. Ärendet anmäls till EHT.
6. Rektor kallar vårdnadshavare till ett möte.

Förväntningar

Som elev kan du förvänta dig av oss....

- att vi bemöter dig med respekt
- att vi bryr oss om dig
- att vi kommer att göra allt för att hjälpa dig om du råkar illa ut
- att vi kommer att ingripa mot alla former av kränkningar
- att vi ska se till att du får en så lugn och trivsamt arbetsmiljö som möjligt
- att vi kommer att göra allt för att du ska få så mycket kunskaper som möjligt

Vi förväntar oss av dig som elev....

- att du använder ett vårdat språk
- att du bemöter andra med respekt
- att du aldrig medverkar till någon form av skadegörelse och är rädd om skolans egendom och materiel
- att du passar tider och tar ansvar för skolarbetet
- att du är utvilad och har ätit frukost

Som vårdnadshavare kan du förvänta dig av oss ....

- att all personal arbetar för att ditt barn ska känna trygghet i skolan
- att vi arbetar för en lugn och trivsamt arbetsmiljö
- att vi tar kontakt med dig om något särskilt händer
- att vi ingriper mot alla former av kränkningar
- att vi bryr oss om ditt barn

Vi förväntar oss av dig som vårdnadshavare....

- att du hjälper ditt barn att ta ansvar för skolarbetet
- att du ser till att barnet kommer i tid
- att barnet är utvilad och har ätit frukost
- att ditt barn alltid har med sig kläder efter väder
- att du ställer upp på de värdegrunder vi kommit överens om
- att du meddelar skolan, om något inträffat som kan vara viktigt för oss på skolan att veta
- att du sjukanmäler ditt barn via Dexter före kl.08.00. Har du barn som går på fritids meddelar du även dem, via pim. Sjukanmälan gör varje dag.
- att du deltar på möten med skolan som berör ditt barn

Ansvarsfördelning

Rektors ansvar

Se till att all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i verksamheten.

Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter, samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller annan kränkande behandling.

Se till att, början av varje läsår, upprätta och utvärdera likabehandlingsplanen i samarbete med personal, elever och vårdnadshavare.

Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation.

Se till att utredning görs omgående och att åtgärder vidtas om verksamheten får kännedom om att diskriminering/kränkningar förekommer. Detta sker via incidentrapport som lämnas till biträdande rektor.

Se till att skolans personal har ett gemensamt system för hur de dokumenterar anmäld/upptäckt diskriminering och annan kränkande behandling och de åtgärder som vidtagits.

Se till att, om elev blir kränkt av personal på skolan, utredas detta omgående.

Personalens ansvar

Följa och arbeta efter skolans Likabehandlingsplan och arbeta aktivt med eleverna med Likabehandlingsplanens innehåll.

Ifrågasätta och reflektera över normer och värderingar som förmedlas genom undervisning och förhållningssätt.

Se till att åtgärder vidtas då kränkning misstänks/anmäls/upptäcks, enligt handlingsplan sid. 31.

Dokumentera, via incidentrapport, misstänkt kränkning och de åtgärder som vidtas, enligt handlingsplan sid. 31.

Informera rektor om misstänkt diskriminering av elev.

För att underlätta goda relationer mellan eleverna är det viktigt att läraren/personalen klart och tydligt talar om vikten av goda relationer och god stämning i klassen.

Vara en förebild för vilket förhållningssätt vi ska ha mot varandra. Den vuxnes förhållningssätt mot eleverna betyder också mycket för elevernas förhållningssätt mot varandra.

Vi vuxna måste visa att vi klart och tydligt tar avstånd från all form av diskriminering och kränkning. Vi vuxna måste vara positiva föredömen för eleverna. Om man både i tal och i handling visar att man tänker ingripa varje gång man får indikationer på att det pågår någon form av diskriminering/kränkning är detta avskräckande.

Elevens ansvar

Följa skolans värdegrund, ordningsregler och likabehandlingsplan.

Bidra till trygghet, goda relationer och god stämning i klassen.

Påtala om diskriminering och/eller kränkande behandling som förekommer på skolan.

Upprätta likabehandlingsplan

En likabehandlingsplan skall årligen upprättas som syftar till att förverkliga skolans vision.

Ansvar: rektor, trygghetsgruppen

Tidpunkt: höstterminens början

Trygghetsgruppen består av en vuxen från varje arbetslag, rektorerna, skolkurator. De träffas regelbundet för att prata om hur klimatet är på skolan och vad skolan kan göra för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Utvärdera likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplan

Går i olika avsnitt ut på remiss till olika klasser. Ansvar: Trygghetsgruppen

Tidpunkt: januari/februari

Åtgärdsplan

Ansvar: Trygghetsgruppen

Tidpunkt: höstterminens slut

Trygghetsgrupp

Tar upp vad som har kommit fram vid elevråd, klassråd, kamratstödjare, elevskyddsrepresentanterna vad gäller elevernas trivsel och trygghet.

Ansvar: rektor, personal

Tidpunkt: vårterminens slut

Kvalitetsredovisningen

Frågor som besvaras:

Vad har vi åtagit oss att göra under året? Hur har det blivit utfört?

Har vi nått vårt mål? För höga mål, fel eller otillräckliga åtgärder?

Vad fungerade bra? Vad fungerade mindre bra? Vad kunde göras bättre? Ansvar: arbetslagen

Tidpunkt: vårterminens slut

Skolstarten (F-6)

Hur fungerade: Skolstarten och Bra start veckan

Introduktionssamtal i förskoleklass och åk 1

Frågor att ställa vid utvärdering av likabehandlingsplanen

Vad har vi åtagit oss att göra under året? Har det blivit gjort?

Vad visar den nya kartläggningen? Förändringar? Förbättringar?

Har all personal/elever/vårdnadshavare fått information, varit delaktiga?

Hur har mottagandet av nya elever fungerat?

Har ny personal fått introduktion som inkluderar Likabehandlingsplanen?

Ansvar: Rektor, trygghetsgruppen, personal

Tidpunkt: maj

Delaktighet och inflytande

Elever

Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Elevernas deltagande kan ske i följande grupper och situationer.

Elevskyddsombud

Elevråd

Enkäter

Fritidsråd

Kamratstödjare

Klassråden

Matråd

Trygghetsvandring

Utforma klassregler

Påverka undervisningens metoder och arbetssätt

Plan för övergång från förskoleklass till åk 1

Plan för övergång från åk 6 till åk 7

Ansvar: berörd personal

Vårdnadshavare

Delaktiga genom föräldraföreningen, föräldramöten och genom skolans informationskanal, pingpong.

Ansvar: Rektor, klasslärare, fritidshemspersonal

Personal

Delaktiga genom presentation av Likabehandlingsplanen på arbetsplatsträff.

Ansvar: rektor

Elevhälsoteamet

Informerar om Likabehandlingsplanen.

Gör varje läsår en kartläggning utifrån inkomna incidentrapporter.

Ansvar: rektor

Kommunikation och information

Alla anställda på skolan, alla elever och vårdnadshavare ska få information om skolans Likabehandlingsplan. De skall också få information om var mer information finns. Likabehandlingsplanen finns på skolans hemsida samt på pingpong.

Likabehandlingsplanen upprättas och läggs därefter ut digitalt på hemsidan och på Pingpong. Vårdnadshavare i förskoleklass och när elev/anställda börjar på skolan under pågående läsår får information om var planen finns. (ansvar rektor, klasslärare).

1. Varje läsår startas med att vi går igenom Likabehandlingsplanen genom att:

Personalen skall ha läst igenom planen.

Ansvar: Trygghetsgruppen, rektor

Elever informeras under ”Bra start vecka” i början av höstterminen.

Ansvar: Rektor, klasslärare

Kamratstödjare informeras och likabehandlingsplanen diskuteras i gruppen.

Ansvar: Personalen i kamratstödjargruppen

Föräldraföreningen tar upp Likabehandlingsplanen under vårterminen och kommer med synpunkter, idéer och förslag inför revideringen.

Ansvar: Rektor

Vårdnadshavare informeras på höstens första föräldramöte, kort repetition, Likabehandlingsplanen samt en kortversion finns tillgänglig på klassens sida på pingpong och på hemsidan.

Ansvar: Klasslärare

2. Planen läggs ut på skolans hemsida samt i personalrummet i pingpong under höstterminen.

Ansvar: Biträdande rektor

3. Vid utvecklingssamtal diskuteras elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. I dessa samtal skall alltid frågor kring elevens upplevelse om trygghet och trivsel tas upp.

Ansvar: Klassläraren

4. Skolsköterskan har samtal med elever i förskoleklass, åk 2 och åk 4, där frågor kring trygghet och trivsel tas upp.

Ansvar: Skolsköterskan

5. Elevhälsoteamet får planen för kännedom

Ansvar: Rektor

Nulägesanalys

Metod

Trivselenkäten genomfördes av skolkuratoren under oktober 2017. Trivselenkäten har anpassats efter ålder.

Trygghetsvandring genomfördes under oktober månad 2017. Eleverna tittade då på olika områden på skolan för att identifiera otrygga platser.

Trivselenkäten

Majoriteten tycker att det känns bra när de tänker på skolan och känner sig trygga. En stor del av de elever som går på fritids trivs när de är där. De flesta eleverna tycker det känns bra när de tänker på de vuxna som finns på skolan och har någon att prata med. På rasterna trivs de flesta eleverna.

Klasslärarna fick en sammanställning för sin klass för att kunna jobba vidare med det som kom fram.

Åtgärdsplan

Resultatet skickas ut till respektive klasslärare. Skolan fortsätter jobba med värdegrund i klasserna samt med elever individuellt. Vid behov görs sociogram, gruppstärkande insatser eller liknade

Trygghetsvandringen

Trygghetsvandringen, otrygga platser

Innemiljön

- Kapprummet kan ibland upplevas stökigt
- Duscharna upplevs otrygga för en del.
- Matsalen upplevs som högljudd.

Utemiljön

Inget framkom som otryggt.

Åtgärdsplan

Med utgångspunkt från klassernas trygghetsvandringar upprättas en åtgärdsplan över de områden som upplevts mindre trygga under läsåret 2017/2018.

Personalen är ute i kapprummen mer när eleverna ska ut eller in på rast.

Det finns ingen möjlighet att göra bås till alla duschar. Dock finns möjlighet till ett bås till i varje duschrum.

Matsalen har åtgärdats. Ljudabsorbenter har satts upp och ljusskydd har satts upp vid diskrummet. Tysta minuter har införts i vissa klasser.

Skolklimatundersökningen

Se särskild redovisning på Asklandaskolans hemsidan. www.boras.se

Kalendarium

Höstterminen 2017

Bra start vecka/Tema Från New Delhi till Borås F-6 samt fritids
Inskolningssamtal för Förskoleklass och åk 1
Inskolning på fritidshem
Klassråd
Elevråd
Fritidsråd
Kamratstödjarmöte
Elevskyddsmöte
Möte med Trygghetsgruppen
Trygghetsgruppen presenterar sig för klasserna
Arbetsmiljösrond med elevskyddsombud (friskrond) Trygghetsvandring
Trivselenkät
Åtgärdsplan
Föräldramöten
Föräldraföreningsmöte
FN dagen
Utvecklingssamtal
Friluftsdagar

Vårterminen 2018

Klassråd
Elevråd
Fritidsråd
Matråd
Kamratstödjarmöte
Elevskyddsmöte
Möte med Trygghetsgruppen
APT Likabehandlingsplanen
Överlämnarkonferens förskola-förskoleklass
Överlämnarkonferens åk 6 till åk7
Föräldramöten
Skolklimatundersökning elever åk 4-6
Skolklimatundersökning vårdnadshavare för åk F-3
Trivselenkät F-6
Utvecklingssamtal
Talangjakt
Allaktivitetsdag
Uppföljning och utvärdering av Likabehandlingsplanen
Friluftsdagar.

Diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Diskriminering innebär, enligt lagen, att ett barn eller en elev missgynnas på grund av;

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Diskriminering förutsätter att en part har makt över en annan. Det betyder att lärare eller annan personal på skolan kan diskriminera eleven eller barnet genom att behandla denna olik andra, men man kan också diskriminera genom att behandla alla lika. Elever eller barn i skolan kan därför inte, enligt lag, diskriminera varandra.

Direkt diskriminering kan vara om en elev inte får/kan följa med på studiebesök för att denna är rullstolsbunden.

Indirekt diskriminering sker när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev. Det kan vara om en elev, får i uppgift precis som alla andra, som hen på grund av funktionsnedsättning inte kan göra.

Skillnaden mellan kränkande behandling och trakasserier

Kränkande behandling är handlingar som kränker barns eller elevers värdighet. Dessa kränkningar kan vara fysiska som slag och knuffar eller verbala som hot, svordomar och öknamn eller psykosociala som utfrysning, blickar och alla går när man kommer samt texter och bilder. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till kränkningar.

Trakasserier är en behandling som kränker en elevs värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna, det vill säga kön, funktionsnedsättning, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning. Både skolpersonal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier.

Exempel på kränkande behandling

Ett gäng killar har ett ganska hårt sätt att umgås med varandra. Pelle ger Kristian en örfil och säger sedan att det var på sko. Kristian säger inget men drar sig undan gruppen och håller sig för sig själv. (Kränkande behandling).

Patrik kallar Ludde för potatis. Ludde säger tydligt att han inte tycker om detta och blir ledsen av att höra det. (kränkande behandling).

Stina säger till sin lärare Laban att han minsann ska passa sig riktigt noga för att tala om för hennes vårdnadshavare vad hon gör i skolan, annars så ska hon se till att han inte får jobba där längre... (kränkande behandling)

Stefan som är idrottslärare talar om för Linda att hon uppenbart ligger efter i utvecklingen kring bollsport. Han säger att hon är riktigt urusel på att spela fotboll om han jämför med andra barn i hennes ålder. (kränkande behandling)

Ella, Omid och Jens sitter och bygger med plusplus och pratar och skrattar. Meja som gärna vill vara med, går dit och frågar vad de gör. Ella, Omid och Jens blir direkt helt tysta och svarar inte när Meja försöker prata med de. Meja knackar försiktigt var och en på axeln och säger, "hallå, det ser kul ut, kan jag vara med." Ingen av de andra barnen svarar utan är helt tysta. De tittar på Meja och sedan vänder de bort blicken och fortsätter bygga och prata med varandra samtidigt som de låtsas att Meja inte är där. (kränkande behandling)

Exempel på diskriminering och trakasserier utifrån diskrimineringsgrunderna

Kön

Maria vill göra sin PRAO på en målarfirma, men läraren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]

Pedro blir retad av kompisarna för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen på friluftsdagen. [trakasserier på grund av kön]

Några elever på skolan tafsar på Karin. [sexuella trakasserier]

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Thomas får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]

Maria är bäst i klassen på svenska, är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria ett A, då svenska inte är hens modersmål. [diskriminering]

Religion eller trosuppfattning

Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]

Läraren nekar Leila att bära huvudduk, på lektionen, med motiveringen "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Detta innebär för Leila att hon inte kan vara med på lektionen. [diskriminering]

Funktionsnedsättning

Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är CP." [trakasserier]

Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå i en vanlig skola!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna. Oftast kallar de henne "äckliga lebb".
[trakasserier]

Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam. James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]

Mobbning

Förutsätter att den som utsätts upplever sig, kränks vid upprepade tillfällen. Detta skiljer mobbning från andra former av kränkande behandling.

Redan misstanke/information om att diskriminering/kränkning förekommer ska tas på allvar. Utredning måste göras och åtgärder vidtas.

En viktig utgångspunkt är att den som uppger att hen blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Främjande arbete

Funktionsnedsättning

Mål

På vår skola ska alla elever ha lika möjlighet att delta i skolans verksamhet oavsett funktionsvariation. Ingen elev ska känna sig utsatt för diskriminering eller trakasserier på grund av funktionsnedsättning.

Detta arbetar vi med genom:

Inför varje skolstart görs en kartläggning vilka funktionsnedsättningar, som finns bland våra elever (EHT). Anpassa undervisningen och målen för elever med funktionsnedsättning.

Vid planering av skolans verksamhet ska konsekvenserna för elever med olika funktionsnedsättning beaktas.

Kompensatoriska hjälpmedel.

Be vårdnadshavare eller EHT personal komma till klassen och berätta om funktionsnedsättning.

Öka kunskapen om bemötande av personer med olika funktionsnedsättning, synliga som mer osynliga

Ge raka och ärliga svar.

Informera, samtal (när tillfälle ges).

Bra start vecka - alla likas värde.

Likvärdig mat till elever med specialkost.

Tidpunkt: läsårsstart, när tillfälle ges, vid verksamhetsplanering

Ansvar: rektor, EHT, pedagoger, skolmåltpersonal

Kön

På vår skola ska inga elever känna sig utsatt för diskriminering och trakasserier på grund av kön.

Skolan skall förebygga och förhindra trakasserier och diskriminering, som har samband med kön och sexuella trakasserier av elever.

All verksamhet på vår skola ska genomsyras av ett könsperspektiv för att öka jämställdheten.

Detta arbetar vi med genom:

Återkommande diskussioner för att förebygga och förhindra trakasserier som har samband med kön.

Värderingsövningar

Att utbudet på friluftsdagar och andra schemabrytande aktiviteter ger lika stort utrymme åt alla elevers och barns intresse oavsett kön. Det är viktigt att skapa förutsättningar för elever att utveckla sina förmågor och intressen utan att begränsas av stereotypa könsroller.

Ha ett könsperspektiv på skolans organisation och verksamhet.

Granska undervisningsmaterial i syfte att inte använda material som förmedlar en diskriminerande bild.

Tidpunkt: återkommande under läsåret.

Ansvar: rektor, pedagoger, EHT.

Etnisk tillhörighet, religion och annan trosuppfattning

På vår skola skall ingen känna sig utsatt för diskriminering och trakasserier på grund av etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Skolan skall förebygga och förhindra trakasserier på grund av etnisk tillhörighet eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning. På vår skola ska alla elever oavsett etnisk eller kulturell tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ha samma rättigheter och möjligheter.

Detta arbetar vi med genom, bland annat:

Icke-konfessionell undervisning.

Värdegrundsarbete.

Visar öppenhet, tydlighet och svara på frågor.

Tar hänsyn till olika religiösa traditioner.

Erbjuda modersmålsundervisning.

Diskussioner på föräldramöten.

Bjuda in vårdnadshavare och låta elever berätta om sin kultur eller religion.

Samarbete med Svenska kyrkan, Missionskyrkan som finns i Fristad.

Göra eleverna medvetna om och ge kunskap om andra religioner och trosuppfattningar.

Liknande maträtter serveras till elever med specialkost.

Ta fram och synliggöra mat och musik från andra kulturer ex servera mat från olika kulturer, ta del av olika kulturella aktiviteter.

I samband med FN-dagen ha tema som handlar om världens barn.

Granska undervisningsmaterial i syfte att använda material som inte förmedlar en diskriminerande bild.

Tidpunkt: vid behov, under hela läsåret och i oktober vid FN-dagen.

Ansvar: rektor, pedagoger och skolmåltidspersonal

Sexuell läggning

På vår skola ska inga elever känna sig utsatta för diskriminering eller trakasserier på grund av sexuell läggning. På vår skola skall alla elever oavsett sexuell läggning, ha samma rättigheter och möjligheter. Skolan skall förebygga och förhindra trakasserier på grund av sexuell läggning.

Vår skola skall arbeta för ökad förståelse för olika sexuell läggning.

Detta arbetar vi med genom, bland annat:

Diskussioner om våra attityder och värderingar. Diskuterar hur sammansättningen av en familj kan se ut.

Undvika använda begreppen mamma och pappa i allmänna dokument. Ibland finns två pappor eller mammor. Undvika använda hon och han. Ibland är könsidentiteten inte given.

På blanketter skall det stå vårdnadshavare.

Information, tydlighet.

Öppen dialog med vårdnadshavarna. Neutral i informationen

Informera om olika sexuella läggningar.

Läsa skönlitteratur som tar upp ämne.

Granska undervisningsmaterial i syfte att använda material som inte förmedlar en diskriminerande bild.

Tidpunkt: underläsåret, när tillfälle ges.

Ansvarig: rektor, alla pedagoger

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Elever ska inte kränkas eller diskrimineras i skolan på grund av könsöverskridande identitet eller uttryck.

Detta arbetar vi med genom, bland annat:

Diskussioner om våra attityder och värderingar.

Diskuterar hur sammansättningen av en familj kan se ut.

Undvika använda begreppen mamma och pappa. Ibland finns två pappor eller mammor. Undvika använda hon och han. Ibland är könsidentiteten inte given.

På blanketter skall det stå vårdnadshavare.

Information, tydlighet.

Öppen dialog med vårdnadshavarna. Neutral i informationen

Informera om olika sexuella läggningar.

Ålder

Elever får inte diskrimineras eller trakasseras i skolan på grund av ålder.

Rutiner för att upptäcka

Mål

Att upptäcka diskriminering och kränkande behandling så tidigt som möjligt.

Aktiviteter

Rastvärdar

Rastvärdschema finns för personalen, detta för att upprätthålla en trygg atmosfär på skolgården.

Ansvar: rektor, rastvärdarna

Tidpunkt: Upprättas vid läsårsstart.

Information

Informera rastvärdarna, om någon eller några elev är utsatta och att rastvärdarna skall hålla ett särskilt öga på dessa.

Ansvar: Trygghetsgruppen, klasslärare

Tidpunkt: Vid aktuellt tillfälle.

Pedagogisk lunch

Personalen är schemalagd då eleverna äter pedagogisk lunch i matsalen. Syftet är att skapa trygghet och lugn i skolans matsal.

Ansvar: rektor, schemalagd rastvärd

Tidpunkt: Varje dag under läsåret.

Utvecklingssamtal

Vid utvecklingssamtal berörs frågan om relationer mellan elever samt mellan elever och vuxna. Stäm av med vårdnadshavare och elev som är kamratstödjure, hur eleven upplever sitt uppdrag.

Ansvar: klassläraren

Tidpunkt: En gång per termin.

Arbetsplatsträff

Reflektera över de normer och värderingar som skolan förmedlar, genom sin organisation och undervisning på en arbetsplatsträff.

Ansvar: rektor

Tidpunkt: En arbetsplatsträff per läsår.

Övrigt

Viktigt är att all personal som vistas bland elever är observanta på om diskriminering eller kränkningar förekommer.

Alla vuxna på skolan skall lyssna när elev vill ta upp egna eller andras relationsproblem i skolan. Om det räcker att bara lyssna eller om åtgärder behöver sättas in får avgöras från fall till fall.

När ni ser elever som bråkar, säg till dem att sluta. Även om de säger att det är på skoj. ”Vi skojar inte på det sättet i vår skola”, är en bra replik.

Observera tysta och tillbakadragna barn. Studera hur de andra barnen behandlar dem.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare bör uppmanas att vara lyhörda för hur deras barn har det med kamratrelationerna i skolan och vid minsta misstanke om kränkande behandling kontakta klassföreståndare.

Elever

Påminn barnen i början av varje termin att de skall berätta för någon vuxen om de eller någon annan blir kränkt. Påpeka att det inte är skvaller, utan att hjälpa. Berätta att ni har en särskild grupp som arbetar mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier.

Tecken på att något inte står rätt till

Eleven som;

Går ensam och inte är med och leker.

Alltid försöker att vara nära en vuxen i fria situationer.

Har Ont imagen – ont i huvudet – ofta sjuk.

Deltar i bråk och stöj som upplöses när en vuxen kommer nära.

Går ofta till skolsköterskan eller ofta kommer till personalrummet med bagateller.

Är orolig, okoncentrerad inför eller efter rasten. Ogärna går ut på rast.

Leker passivt eller bara ser på.

Är passiv: ”Ingen lust”. ”Vill inte”. ”Orkar inte”.

Har svårigheter att kommunicera.

Verkar vara ledsen, olycklig, håglös, tystlåten, uppgiven.

Har svårigheter att koncentrera sig.

Kartläggning av diskriminering och kränkande behandling

Mål

Att få kunskap om förekomsten av diskriminering och kränkande behandling för att kunna utforma relevanta åtgärder.

Aktiviteter

Närvarorapportering

Om elevens vårdnadshavare inte har anmält frånvaro, kontaktar klassläraren vårdnadshavaren.

Ansvar: undervisande pedagog, klasslärare

Tidpunkt: varje skoldag

Klassråd

På varje klassråd lyfts bl.a. frågor kring trivseln och klimatet i klassen. (se bilaga Klassrådsprotokoll).

Ansvar: klasslärare

Tidpunkt: Minst en gång i månaden.

Fritidsråd

På varje fritidsråd lyfts bl.a. frågor kring trivseln och klimatet på avdelningen.

Ansvar: Fritidspedagog

Tidpunkt: Minst en gång i månaden.

Utvecklingssamtalen

Trygghet och trivsel tas upp på utvecklingssamtalen.

Ansvar: klassläraren.

Tidpunkt: en gång per termin.

Skolklimatundersökning

Genomförs i åk 4-6. Elever i klass F-3 har en egen undersökning, liksom Fritidshemmen.

Ansvar: rektor, trygghetsgruppen, klassläraren

Tidpunkt: februari/mars

Trivselenkät

Genomförs i alla klasser och på varje fritidshemsavdelning. Uppmärksamma eventuella skillnader mellan könen.

Ansvar: trygghetsgruppen

Tidpunkt: skolan i oktober, fritidshem i maj

Trygghetsvandring

På skolan genomförs en trygghetsvandring. Vi kartlägger var på skolan eleverna känner sig otrygga, och är mer utsatta än på andra ställen. Uppmärksamma eventuella skillnader mellan könen.

Ansvar: klassläraren, trygghetsgruppen.

Tidpunkt: oktober

Rastvärdschema

Ett rastvärdschema upprättas varje läsår, för att upprätthålla en trygg atmosfär på skolgården.

Hälsosamtal

Trygghet och trivsel tas upp på skolsköterskans hälsosamtal. Vid ordinarie hälsosamtal i förskoleklass, åk 2 och åk 4.

Ansvar: skolsköterskan.

Tidpunkt: under läsåret

Överlämningsamtal

Trygghet och trivsel tas upp på överlämningsamtal i förskoleklass till åk 1, åk 6 till åk 7 samt i klasser vid lärarbyte

Ansvar: klassläraren

Tidpunkt: mars och vid lärarbyte.

Arbetsmiljörond (Friskerond)

Utvalda elevskyddsombud utför varje läsår, tillsammans med biträdande rektor, en arbetsmiljörond.

Ansvar: rektor

Tidpunkt: april

EHT (Elevhälsoteamet)

Rektor, kurator, skolsköterska, specialpedagog och psykolog träffas för att lyfta in individärenden.

Dokumentation från ”diskriminering och kränkande behandling” skall följas upp.

Ansvar: rektor

Träffas var fjortonde dag och vid behov.

Pedagogisk lunch

Vid elevernas lunch finns alltid en vuxen med klassen (pedagogisk lunch).

Klassgenomgång

Klasslärare och fritidshemspersonal träffar EHT. Där lyfts varje elevs kunskapsutveckling och sociala situation fram. Frånvaro tas upp.

Ansvar: EHT

Tidpunkt: två gånger per termin

Trygghetsgruppen

I Trygghetsgruppen ingår kurator, skolsköterska, specialpedagog, rektor, biträdande rektor samt representanter från skolans och skolbarnomsorgens arbetslag. Gruppen träffas regelbundet för att diskutera situationen på skolan och ge förslag på åtgärder.

Ansvar: rektor

Tidpunkt: två gånger per termin och vid behov.

Kamratstödjare

På skolan finns två kamratstödjare i varje klass i åk 3-6. Kamratstödjarnas syfte är att tillsammans med vuxna främja vänskap, skapa trygghet och en positiv skolmiljö.

Ansvar: två pedagoger

Tidpunkt: en gång i månaden

Incidentrapporter

Alla kränkningar samt vidtagna åtgärder ska dokumenteras. Detta görs på speciell blankett, Incidentrapport. Det finns i personalrummet i pingpong, under bilden samt under blanketter. Incidentrapporten lämnas till biträdande rektor. Det är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande. Är du som personal osäker, jämför med exemplen.

Om elev är involverad i 5 incidenter eller mer alternativt är av grövre karaktär, tas detta upp på EHT. Incidentrapporterna är också ett underlag för kartläggning av kränkningar. Ansvar: berörd personal, Trygghetsgruppen.

Vårdnadshavare

Vid elevens utvecklingssamtal, föräldramöten och föräldraföreningen, skolklimatundersökning.

Sammanställning, analys (kartläggning och nulägesanalys) av ovanstående ligger till grund för Asklandaskolans Åtgärdsplan.

Arbetsgång och mallar

Rutiner om elev känner sig kränkt av annan elev

Att tänka på vid samtal med inblandade barn/elever

Hämta eleverna en och en. Prata inte på vägen till samtalet om vad du vill samtal om. Visa med din attityd att det är något allvarligt.

I samtalet berättar du vad du vet och sett om kränkningen. Låt eleven bekräfta att det är sant det du säger. Ställ enkla och tydliga frågor som kräver korta svar. Moraliser inte, det skapar bara försvarsinställning. Ställ inga varför frågor som oftast inte besvaras.

Om den utsatte eleven får anklagelser lovar du att prata med denne, därefter fortsätter du att fokusera på den du pratar med.

Om eleven nekar till kränkningen och du inte kommer någon vart, försök inte pressa fram bekännelse utan försök då istället att komma överens med eleven om att samarbeta i att stödja den utsatte på ett konstruktivt sätt.

Om eleven bekräftar deltagande i kränkningen deklarerar du din syn på kränkningen och att den genast skall upphöra. Låt eleven bekräfta att ”jag ska sluta delta i kränkningen av eleven”. Lägg personligt ansvar på eleven för dennes handlande härefter.

Hjälpeleven att förbereda vad denne skall säga till dem andra inblandade eleverna när de träffas. Bestäm ny tid för samtal senast om två veckor. Det är viktigt att följa upp ärendet.

Nämna om föräldrakontakten. Eleven får då möjlighet att själv vara första med att berätta för vårdnadshavarna, vilket kan bidra till förändring av beteendet.

Elev som blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av annan elev

Arbetsgång

Målet med åtgärderna är att en trygg situation skall skapas.

1. Pedagog/EHT-personal (2 st) har samtal med både utsatt elev och inblandade elev/elever för att utreda händelsen och komma fram till lösningar. Detta ska ske skyndsamt. Incidentrapport skrivs och lämnas till biträdande rektor. Incidentrapporten skickas sedan av biträdande rektor till huvudman.
2. Samtalet dokumenteras på mall, se sid 34. Dokumentet arkiveras i elevmappen.
3. Pedagogen informerar alla inblandade elevers vårdnadshavare och berättas om händelsen och att skolan arbetar med ärendet.
4. Uppföljningssamtal sker efter en till två veckor och dokumenteras enligt mall, se sid 35. En kopia lämnas till biträdande rektor som informerar huvudman.
5. Upphör inte kränkningarna kopplas, Trygghetsgruppen och vid behov Elevhälsoteamet, in.
6. Vid behov kallar rektor vårdnadshavare till skolan.
7. Rektor beslutar om anmälan till Polis eller Individ- och familjeomsorg skall göras.

Åtgärderna bör syfta till att avhjälpa akuta situationer liksom att finna mer långsiktiga lösningar. Skolan ska också överväga om åtgärder även behöver vidtas i syfte att förändra förhållanden på grupp- och skolnivå utifrån de enskilda fallen.

Det är den utsatte eleven som avgör om beteendet eller handlingen är kränkande. Utredningen ska alltid ske med all möjlig hänsyn till den utsatte och övriga inblandade.

Utredningen ska allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen.

Skolans personal ska vara goda lyssnare och inta informationen, men förhålla sig neutrala. Skolan ska inte lova saker som skolan senare inte kan uppfylla. Den som har ansvar för utredningen ska samla in informationen och aldrig inta en medlarroll. En kränkning är inte en konflikt.

Vid varje enskilt fall bör en bedömning göras av hur allvarlig kränkningen är, om anmälan till socialtjänsten eller polis ska göras och om skolan behöver ta hjälp av andra instanser som t ex psykolog. Elevhälsoteamet avgör detta. Polis och socialtjänsten kan rådfrågas i ärenden utan att anmälan behöver göras. Tänk på att om du nämner namn blir det en anmälan.

Den kränkte

Vi tar alltid hänsyn till den utsattes upplevelse av kränkningen.

Läraren eller annan skolpersonal som får kännedom om en kränkning ska först lyssna på eleven som tar kontakt. Om det är en annan elev än den som tagit första kontakten som är utsatt ska den utsatte eleven kontaktas.

Exempel på aktuella frågor:

Vad har hänt? Hur ofta? Hur länge? Var? Vilka är inblandade? Hur upplever eleven det och vad har eleven för önskemål?

32

Den/de som kränkt

När personal misstänks ha kränkt elever ska rektor alltid ansvara för utredningen. Den som håller i samtalet ska förhålla sig neutral och basera samtalet på fakta.

Kränkningar måste omedelbart upphöra. Två anställda bör närvara vid samtalet, en leder samtalet och den andra antecknar. Tala alltid om att ett uppföljningssamtal kommer.

Vårdnadshavare

Vårdnadshavare för elever som är inblandade (både den kränkte och de som kränkt) ska informeras skyndsamt.

Incidentrapport

Datum: _____

Rörande

Kränkning		Fysisk skada som krävt (f.d. tillbud för elev)		Övrigt	
Fysisk		Skolsköterska		Stöld	
Verbal		Vårdcentral		Skadegörelse	
Psykosocial		Tandklinik		Förstörelse av annans egendom	
Text/Internet etc.		Ej krävt vård		Annat	

Inblandad elev/elever:

Går i klass:

--	--

Plats för händelsen:

--

Uppgiftslämnare:

--

Beskrivning av händelse:

--

Vidtagna åtgärder:

--

Vårdnadshavare som har kontaktats:

--

Kontaktad klasslärare eller fritidspedagog:

--

Ansvarig för uppföljning: (samma som uppgiftslämnare)

--

Mall, samtal med utsatt elev

enligt Likabehandlingsplanen (en i taget)

Namn: _____ Klass/grupp: _____

Ansvarig lärare: _____

Vad har hänt, hur ofta, hur länge?

--

Vem/vilka är inblandade?

Namn: _____	Klass/grupp: _____	Ansvarig lärare: _____
-------------	--------------------	------------------------

Informerat ansvarig lärare   ja sign _____   datum _____   nej

Informerat vårdnadshavare   ja sign _____   datum _____   nej

Datum för uppföljningssamtal (1-2 veckor) _____

Samtal utförda av:

--	--

Datum: _____

Mall, samtal med inblandade elever

enligt likabehandlingsplanen (en i taget).

Inblandade elever

Namn:	Klass/avdelning:	Ansvarig lärare:

Vem är utsatt?

35

Namn:	Klass/avdelning:	Ansvarig lärare:

De inblandade elevernas syn på det som hänt.

Åtgärder:

Informerat ansvarig lärare   ja sign_____ datum_____   nej

Informerat vårdnadshavare   ja sign_____ datum_____   nej

Datum för uppföljningssamtal (1- 2 veckor)_____

Samtal utförda av:

--	--

Datum:

Uppföljning och utvärdering av kränkning

1. Pedagogerna har uppföljningssamtal enligt överenskommelse. Det är viktigt att alla inblandade får komma till tals i uppföljningen. Därför rekommenderas att uppföljningen inleds med ett samtal med den som varit utsatt. Uppföljningen bör innehålla en utvärdering av utredningen, åtgärderna och dokumentationen samt göras inom rimlig tid. Uppföljningen ska också dokumenteras på uppföljning incident och lämnas till Biträdande rektor.
2. Om uppföljning visar att kränkningarna inte upphört kallas elev och vårdnadshavare till skolan. Rektor och berörd pedagog deltar på mötet.
3. Åtgärdprogram upprättas vid behov.
4. Räcker inte skolans åtgärder för att få stopp på diskriminering eller kränkande behandling vidtas ytterligare åtgärder, såsom kontakt med Individ och familjeomsorg och/eller polis. Som en sista åtgärd kan eleven flyttas till annan skola.
5. När kränkningarna upphört och åtgärder inte längre behövs kan, vid behov, kuratorn på skolan fungera som ett samtalsstöd för eleven.

Mall, uppföljningssamtal

Kom ihåg att lämna en kopia genom uppföljning incidentrapport till biträdande rektor

Namn:	Klass/avdelning:	Ansvarig lärare:
-------	------------------	------------------

Samtal utförda av:

--	--

Datum:

Elevers rätt till stöd

Det är den utsatte eleven som avgör om ett beteende eller en handling är kränkande.

Eleven har rätt att få stöd och hjälp när hen känner sig kränkt.

Elevens upplevelser av kränkningar får inte avfärdas. Vem eleven än kontaktar så har hen rätt att bli tagen på allvar och få stöd.

Åtgärderna ska i möjligaste mån ske i samråd med eleven.

Skolpersonal har alltid ett ansvar att skydda barn och elever från att fara illa.

Misstanke om att personal kränker eller diskriminerar en elev

Arbetsgång

När en elev känner sig kränkt eller diskriminerad av personal, ska skolledningen få kännedom om detta snarast.

1. Rektor utreder vad som har hänt och skaffar sig en så heltäckande bild av händelsen som möjligt. Det kan innebära, förutom samtal med de inblandade parterna var för sig, samtal med andra elever, annan personal, vårdnadshavare etc. Det som framkommer dokumenteras av rektor.
2. Rektor informerar huvudman.
3. Rektor informerar vårdnadshavare, så fort som möjligt, om vad som hänt och hur ärendet kommer att behandlas.
4. Om någon av parterna önskar att en tredje part ska vara med på samtalen, träder punkt 3 in direkt.
5. Rektor kallar till samtal med de inblandade parterna och tredje part. Tredje part i det här fallet är vårdnadshavare för eleven, fackligt ombud för personalen och i förekommande fall arbetstägarens arbetsledare, eller de som dessa utser som ersättare. Samtalet ska ske så fort som möjligt efter händelsen.
6. Om kränkningen eller diskrimineringen är så allvarlig att ytterligare åtgärder behöver vidtas gäller AB 01, d.v.s. vanliga arbetsrättsliga regler, samt de av samhället uppsatta lagar och förordningar.

Mall, samtal med berörd personal

enligt Likabehandlingsplanen

Namn: _____

Vad har hänt, hur ofta, hur länge?

Möte bokat med berörd elev tillsammans med vårdnadshavare.

Ja

Datum: _____

Nej

Underskrifter:

_____
Arbetsledare

_____
Arbetstagare

_____
Facklig representant

Datum: _____

Mall, samtal med berörd elev

enligt likabehandlingsplanen.

Namn: _____

Klass/grupp: _____ Ansvarig lärare: _____

Beskrivning av vad som hänt.

Möte bokat med berörd elev tillsammans med vårdnadshavare.

Ja
Datum: _____

Nej

Underskrifter:

_____
Arbetsledare

_____
Elev

_____
Personal från Trygghetsgruppen

Datum: _____

Mall, samtal med berörd personal och elev

enligt likabehandlingsplanen

Närvarande:

Anteckningar från mötet:

Kopia skickad till den anställdes fackliga organisation.

Ja
Datum: _____

Nej

Underskrifter:

_____
Arbetsledare

_____
Arbetstagare

_____
Vårdnadshavare

_____
Elev

Förbud mot repressalier

Personal eller elev får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Hur gör elev och/eller vårdnadshavare en anmälan?

Detta och mera hittar du på nätet www.skolinspektionen.se/sv/BEO

Prata med skolan först!

Om du eller ditt barn blir kränkt i skolan är den snabbaste vägen till lösning att ta kontakt med skolan.

Viktigt att prata med rektor.

Om du inte får hjälp av läraren kan du prata med skolans rektor som har ett stort ansvar för skolan. Det är till exempel rektorn som ska se till att ingen elev på skolan blir mobbad. Oftast är detta det enklaste och snabbaste sättet att lösa problemen.

Men om man inte får hjälp av rektorn?

Du kan alltid göra en anmälan till Barn- och elevombudet och Skolinspektionen, men om du inte får hjälp av skolan efter att du pratat med rektorn kan du vända dig till skolchefen i kommunen.

Innan du gör en anmälan är det viktigt att den som är ansvarig för skolan fått möjlighet att rätta till sådant som blivit fel. Ofta är det också ett enklare och snabbare sätt för dig att få hjälp.

Kan jag inte vända mig till Barn- och elevombudet och Skolinspektionen direkt?

Jo, det kan du. Alla har rätt att göra en anmälan till Barn- och elevombudet och Skolinspektionen, och man kan också vara anonym. Det betyder att du inte behöver berätta vem du är eller säga vad du heter. Men många gånger är det enklare att försöka lösa problemen direkt med skolan eller ta hjälp av dem som ansvarar för skolan.

Vad kan du kräva av skolan?

Skolan måste följa de regler som gäller, till exempel skollagen och läroplanen. Här har vi samlat telefonnummer och länkar för dig som vill veta mer om reglerna.

Barn- och elevombudet

Hit kan du vända dig om du har frågor om kränkningar i skolan. Tel: 08-586 083 91. Telefontid vardagar kl 9.00-11:30. E-post: beo@skolinspektionen.se

Upplysningstjänsten

Upplysningstjänsten svarar på frågor utifrån skollagstiftningen men tar inte emot anmälningar eller tar ställning i enskilda ärenden. Tel: 08-527 332 00. Telefontid vardagar kl 9.00-16.30. E- post: upplysningstjansten@skolverket.se

DO

Om du upplever att du har blivit orättvist behandlad eller kränkt på grund av din etniska tillhörighet (varifrån du kommer) eller vad du har för religion, ditt kön, din sexuella läggning (om du är homo, bi eller heterosexuell), din funktionsnedsättning ska du vända dig till DO för råd, stöd och anmälan. Du når dem på: www.do.se

Mottagande och bemötande av ny elev

Mål

Elev som kommer ny till skolan, byter lärare eller fritidshemsavdelning skall känna sig trygg.

Aktiviteter för att nå målet

Vid byte av klasslärare har avlämnande och mottagande lärare överlämningsamtal.

Ansvar: avlämnande och mottagande pedagog.

Tidpunkt: augusti eller vid byte av klasslärare.

Vid byte av klasslärare besöker den nya pedagogen klassen.

Ansvar: den nya pedagogen

Tidpunkt: under våren, när klassfördelningen är klar eller vid byte av klasslärare.

När en ny elev kommer till klassen, kontaktar den nya läraren alltid elevens tidigare lärare. En elev i klassen blir fadder (kamrattstödjaren) till den nya eleven, som kan ha en rundvandring på skolan.

Ansvar: pedagogen

Tidpunkt: då det är aktuellt.

Mottagande och bemötande av ny klass

Mål

Vårt mål är att:

Ge barnen en trygg övergång mellan fritidshemsavdelningarna och skapa en god kontakt mellan elever, vårdnadshavare och pedagoger.

Tid: april

Ansvar: Avdelningarna

Information skickas till elever och vårdnadshavare om den nya fritidshemsavdelningen som blir aktuell till hösten.

Avdelningen bjuder in till ett besök. Där barn och vårdnadshavare har chans att se lokalerna och få prata med en pedagog på avdelningen.

Tid: maj

Ansvar: Avdelningarna

Vid två tillfällen besöker elever och pedagog den nya avdelningen. För att lära känna den nya avdelningen och pedagogen.

Tid: juni/juli

Ansvar: Avdelningarna

En hälsning skickas hem till eleverna, där vi hälsar dem välkomna till den nya avdelningen.

Tid: augusti

Ansvar: Avdelningarna

Schemablankett / elevinformation och informationsfolder om avdelningen lämnas ut till vårdnadshavarna.

Övergång mellan förskolan och skola

Vad?	Vem ansvarar	När?	Datum och tid
Samla in godkännande från vårdnadshavare angående överlämnande av information till förskoleklasspersonalen	Fsk chefer	Februari	
Förskolorna gör grupper för klassammansättning.	Förskolan		
Gruppindelningsmöte och korta överlämningsamtal med pedagoger från fsk och fsk-klass	Specialpedagog	Mars	?
Brev till nya elever från förskoleklassens personal om besök och aktiviteter på skolan	Förskoleklass	April	
Föräldramöte	Förskoleklass	April	v. 15
Förskolorna träffas i 5-års grupper och leker tillsammans. Två gånger/område. Skogsstjärnan och Torggården planerar för Gula skolans område. Ljungagården och Lekåsen planerar för Asklandaskolan. Blivande fsk-klasspedagoger bjuds in.	Förskolorna	Maj	Förslag 13/5 och 27/5
Överlämningssamtal mellan förskola och förskoleklass samt EHT och BHT.	Fsk chef Rektor	April/Maj	
Förskoleklasspersonal träffar de blivande förskoleklassbarnen i förskolan.	Förskoleklass	Maj	?
Skolan bjuder in vårdnadshavare och barn på öppet hus i skolan.	Förskoleklass	Maj v.21 mån 23/5	Tid kl. 17– 18.30
Inskolning Asklandaskolan: De blivande grupperna träffas vid tre tillfällen på skolan. Förskoleklass skickar detaljerad information till förskolorna om när respektive grupp träffas. Förskoleklasspersonalen hämtar barnen på förskolan. Individuella inskolningssamtal med vårdnadshavare	Förskoleklass Förskoleklass Förskoleklass	Juni-aug Juni, måns v.25 och 26 v.25 och 26	15/6, 16/6,17/6 22/6 23/6, 24/6 18/6 och 25/6
Utvärdering av övergångsplan	Fsk chef Rektor	Oktober	

Övergång från åk 6 till åk 7

Tid	Handling	Ansvar
160205	Informationsmöte La Bamba Kl: 18.00 för AA, BD. Kl: 19.15 för SP, GA,BA	rektor/ samordnare Kallelse skickas via klasslärare åk 6. Medverkar: Skolledning, elever, EHT
v.8	Skolledning tillsammans med elever besöker skolorna. 25/2 kl.10.30. Asklandaskolan	Rektor på Fristadskolan
160310	Möte rektorer och skolorna specialpedagoger. Kl.15.30 i Fristadskolan.	Rektor på Fristadskolan
160317	Rektorer på Fristadskolan träffar samtliga klasslärare och specialpedagoger i åk 6 för överlämnarkonferens. Kl:10.00. Asklandaskolan.	Rektor på Fristadskolan.
Feb-mars	Klasslärare ansvarar för att dela in smågrupper 3-4 elever per grupp.	Klasslärarna
160323	Deadline för att lämna in språkvalsblanketten och förslag till gruppindelning till Fristadskolan 7-9	Klasslärare åk 6
April	EHT personal på Fristadskolan 7-9 sätter samman de nya klasserna inför åk 7	Fristadskolans rektor
160425	Möte kl. 15.00 – 15.30 på Fristadskolan. Samtliga klasslärare och specialpedagoger åk 6 angående klassförslagen.	Rektor på Fristadskolan
160509	De nya klasserna meddelas till åk 6	Rektor på Fristadskolan
v. 21	Varje lag bjuder in de nya klasserna!	Samordnare

Kompetensutveckling

Personalen har fortlöpande kompetensutveckling utifrån vilket behov som finns. Under LÅ 16/17 har skolan haft följande kompetensutveckling:

Lågaffektivt bemötande, AST-teamet
NPF, Helena Carlestam, skolans specialpedagog

Länkar

Borås stad
www.boras.se

Skolverket och Barn-och elevombudet (BEO)
www.skolinspektionen.se

Diskrimineringsombudsmannen(DO)
www.do.se

Arbetsmiljöverket
www.av.se

Barnens rätt i samhället - BRIS
www.rb.se

Unicef/Barnkonventionen
www.unicef.se

Brottsförebyggande rådet
www.bra.se

Myndigheten för delaktighet
www.handisam.se

RFSL (Riksförbundet för sexuellt likaberättigade)
www.rfsl.se

Sverige mot Rasism
www.sverigemotrasism.nu

Medirådet - om Internet, TV, datorspel och film
www.medieradet.se

Folhälsoinstitutet - Skolan förebygger
www.fhi.se/skolanforebygger

